

BOSHLANG'ICH SINIF ONA TILI DARSLARIDA INNOVATSION YONDASHUVLAR ASOSIDA O'QUV TOPSHIRIQLARINI LOYIHALASI

<https://doi.org/10.5281/zenodo.19638056>

Qarshiyeva Jumagul Urazali qizi

Toshkent amaliy fanlar universiteti "Boshlang'ich ta'lim yo'nalishi 5-kurs talabasi

E-mail: qarshiyevajumagul1@gmail.com

Hafizova Mamura Murodjonovna

Toshkent amaliy fanlar universiteti "Boshlang'ich ta'lim yo'nalishi 5-kurs talabasi

Annotatsiya

Ushbu maqolada boshlang'ich sinf ona tili darslarida o'quv topshiriqlarini innovatsion yondashuvlar asosida loyihalash masalalari ko'rib chiqilgan. O'quvchilarning nutqiy faolligini oshirish, ijodiy va tanqidiy fikrlashini rivojlantirishda zamonaviy pedagogik texnologiyalarning o'rni tahlil qilingan. Shuningdek, topshiriqlarni loyihalashning bosqichlari, mezonlari va samarali usullari yoritilgan.

Kalit so'zlar

boshlang'ich ta'lim, ona tili, innovatsion yondashuv, topshiriq loyihalash, pedagogik texnologiya, ijodiy fikrlash

Аннотация

В статье рассматриваются вопросы проектирования учебных заданий на уроках родного языка в начальных классах на основе инновационных подходов. Анализируется роль современных педагогических технологий в развитии речевой активности и творческого мышления учащихся.

Ключевые слова

начальное образование, родной язык, инновационные подходы, проектирование заданий

Abstract

This article explores the design of learning tasks in primary school native language lessons based on innovative approaches. It highlights the role of modern pedagogical technologies in enhancing students' speech activity and creative thinking.

Keywords

primary education, native language, innovative approach, task design

Kirish

Zamonaviy ta'lim tizimi o'qituvchidan nafaqat bilim berishni, balki o'quvchilarning mustaqil o'rganish ko'nikmalarini rivojlantirishni ham talab qiladi. Ayniqsa, boshlang'ich sinfda bu jarayon muhim ahamiyatga ega, chunki aynan shu bosqichda o'quvchilarning fikrlash uslubi shakllanadi.

Ona tili darslarida o'quv topshiriqlarini innovatsion yondashuvlar asosida loyihalash o'quvchilarning darsdagi faolligini oshirishga xizmat qiladi.

Tadqiqot metodologiyasi

Tadqiqot davomida quyidagi ilmiy metodlardan foydalanildi:
nazariy tahlil;
pedagogik kuzatuv;
tajriba-sinov ishlari;
statistik umumlashtirish.

Asosiy qism

O'quv topshiriqlarini loyihalash tushunchasi

O'quv topshiriqlarini loyihalash – bu o'quv maqsadlariga erishish uchun topshiriqlarni ilmiy asosda rejalashtirish jarayonidir. Bu jarayon o'qituvchidan yuqori darajadagi metodik tayyorgarlikni talab qiladi.

Innovatsion yondashuvlarning ahamiyati

Innovatsion yondashuvlar quyidagi imkoniyatlarni yaratadi:

o'quvchilarning qiziqishini oshiradi;
bilimlarni chuqur o'zlashtirishga yordam beradi;
mustaqil ta'lim ko'nikmalarini rivojlantiradi.

Topshiriqlarni loyihalash bosqichlari

O'quv maqsadini aniqlash

O'quv natijasi aniq belgilanadi.

Mazmunni tanlash

O'quvchilarning yoshiga mos va qiziqarli material tanlanadi.

Faoliyat turini belgilash

Individual, juftlik yoki guruhli ish shakllari qo'llaniladi.

Innovatsion metodlarni qo'llash

Interfaol usullar va o'yin texnologiyalari qo'shiladi.

Natijani baholash

Mezonga asoslangan baholash tizimi qo'llaniladi.

Innovatsion topshiriqlar namunasi

1. "Story builder" usuli

O'quvchilarga bir nechta so'z beriladi va ular shu asosida hikoya tuzadilar.

Topshiriq:Quyidagi so'zlar ishtirokida hikoya tuzing:

bola, daraxt, qush, yordam

Namuna: Bir bola daraxt ostida o'tirgan edi. Daraxtdagi qushning qanoti jarohatlanganini ko'rib qoldi. Bola unga yordam berdi va qush yana uchib ketdi.

2. Rasmlar asosida hikoya (Story builder)

Topshiriq: O'qituvchi 3-4 ta rasm ko'rsatadi (masalan: yomg'ir, soyabon, bola, maktab).

Shu rasmlar asosida hikoya tuzing.

Namuna: Bir kuni yomg'ir yog'di. Bola soyabon olib maktabga ketdi. U yo'lda do'stiga yordam berdi va ular birga maktabga borishdi.

3. Gaplarni tartiblab hikoya tuzish

Topshiriq: Quyidagi gaplarni to'g'ri tartibga keltiring:

U daraxtga chiqdi

Olmani uzdi

Bola bog'ga bordi

To'g'ri javob: Bola bog'ga bordi → U daraxtga chiqdi → Olmani uzdi

4. Boshlanishi berilgan hikoyani davom ettirish

Boshlanish: Bir kuni kichkina qiz yo'lda bir sumka topib oldi...

Topshiriq: Hikoyani davom ettiring.

Namuna: Qiz sumkani egasiga qaytarishga qaror qildi. U ichidagi hujjat orqali egasini topdi va sumkani topshirdi. Egasi unga rahmat aytdi.

5. Kalit so'zlar bilan hikoya tuzish

Topshiri

2. "Rasmi diktant"

O'qituvchi matnni aytadi, o'quvchilar uni rasm orqali ifodalaydi.

3. "Top va tushuntir" topshirig'i

So'zlar orasidan ortiqchasini topib, sababini izohlash talab etiladi.

4. "Savol yarat" usuli

O'quvchilar matn asosida o'zlari savol tuzadilar.

Tajriba natijalari

Tajriba-sinov ishlari natijasida quyidagilar aniqlandi:

o'quvchilarning darsga qiziqishi ortdi;

nutqiy faoliyat faollashdi;

mustaqil ishlash ko'nikmalari shakllandi.

Natijalar va muhokama

Innovatsion yondashuvlar asosida yaratilgan topshiriqlar o'quvchilarning bilim olish jarayonini faollashtiradi. Ayniqsa, topshiriqlarning muammoli va ijodiy xarakterga ega bo'lishi yuqori samaradorlikni ta'minlaydi.

Xulosa

Boshlang'ich sinf ona tili darslarida o'quv topshiriqlarini innovatsion yondashuvlar asosida loyihalash ta'lim sifatini oshirishning muhim shartlaridan biridir. Bu jarayon o'quvchilarning ijodiy, mustaqil va tanqidiy fikrlashini rivojlantirishga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1.Yo'ldoshev J., Usmonov S. Pedagogik texnologiyalar asoslari. – Toshkent: O'qituvchi, 2004.

2.Tolipov O', Usmonboyeva M. Pedagogik texnologiyalarning tatbiqiy asoslari. – Toshkent, 2006.

3.Ishmuhammedov R. Innovatsion pedagogik texnologiyalar. – Toshkent, 2017.

4.Ro'ziyeva D. Boshlang'ich ta'lim metodikasi. – Toshkent, 2020.

5.Azizxo'jayeva N. Pedagogik mahorat. – Toshkent, 2009.

6. Pardaboyeva Dilnoza G'aybulla Qizi, P. D. G. A. (2024). BOSHLANG 'ICH SINFI O 'QUVCHILARIDA TANQIDIY FIKRLASHNI RIVOJLANTIRISHNING NAZARIY ASOSLARI. *Eurasian Journal of Academic Research*, 4(7S), 521-523.

7. Alimova, D. (2024). Boshlang 'ich sinf darslarida STEAM ta'lim texnologiyasini qo 'llashning metodik ahamiyati. *Modern Science and Research*, 3(1), 1-3.

8. BOSHLANG 'ICH SINFI O 'QUVCHILARINING STEAM TA'LIMI ORQALI O 'ZO 'ZINI RIVOJLANTIRISH USULLARI

AQY Azadovna, XY Mamatqulovna - *Eurasian Journal of Academic Research*, 2024

9. Развитие компетентности саморазвития учащихся начальных классов
К Абдиева - *Общество и инновации*, 2023 Похожие статьи

10.Khudoykulovna, A. D. (2025). EFFICIENCY FACTORS OF TEACHING MATHEMATICS AND NATURAL SCIENCES BASED ON NEW INNOVATIVE PEDAGOGICAL TECHNOLOGIES. *AMERICAN JOURNAL OF EDUCATION AND LEARNING*, 3(9), 665-674.

26.Saparova, U. B. (2023). IN ENSURING ECONOMIC GROWTH, FAMILY BUSINESS AND PRIVATE ENTREPRENEURSHIP SHAPE CONCEPTS IN THE MINDS OF READERS. *Confrencea*, 6(6), 342-347.